

# "SVENSK BRANDKÅRS-TIDNING"

FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÅRER.

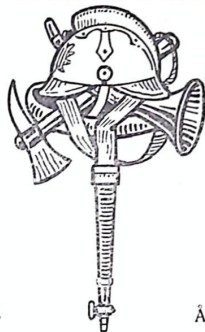
N:o 2.

Äges af:  
Svenska Brandmänna-Förbundet.



Redaktör och utgivare:  
Öfverbrandmästare ERIK BLOMGREN.  
Göteborg.

Joh. Olssons Effr. Boktryckeri, Göteborg, 1910.



Februari 1910.

Utkommer en gång i månaden.



Prenumerationspris:

Kr. 2: 75 för år. Lösnummer 25 öre.

Annonsspriser:

Å omslaget 50 öre och bland texten 1 kr.  
pr cm. och spalt.

## Brandväsendets ordnande i våra mindre städer, köpingar och småsamhällen.

Inom många af våra större municipalsamhällen, köpingar och mindre städer går det nog ännu i dag ganska slentrianmässigt till vid ordnandet af brandväsendet.

Då man besinnar hvilka värden elden ofta förstör, och huru många, som få lida förluster genom eldsvådor, tycker man, att vederbörande ej borde göra långa och många betänkligheter med ordnandet af ett modernt brandväsen.

I åtskilliga af våra äldre städer har ju den röda hanen farit skoningslöst fram och ibland ej lämnat så särdeles mycket kvar. Ganska många sådana katastrofer ha vi att anteckna i brandväsendets historia.

Att med den äldre tidens eldsläckningsredskap söka besegra någon större eldsvåda var ju knappast tänkbart. Ofta berodde nog äfven den sorgliga utgången därpå, att sakkunnig ledning vid släckningsarbetet saknades. I vår på alla områden framtågande och upplysta tid är det dock ej ursäktligt, att vederbörande göra så litet för att trygga samhället mot eldfara.

Den förnämsta anledningen till att så litet blir gjort i detta hänseende torde vara den, att man föreställer sig, det frågan ur ekonomisk synpunkt ej skulle kunna lösas,

enär organisationskostnaderna för ett mindre samhälle ställa sig för dyra.

Jag vill i denna min artikel söka bevisa, att saken rätt ledd och på ett praktiskt sätt ordnad, kan ställa sig ganska billig och därigenom försöka väcka intresse hos vederbörande för frågan på sådana platser, där endast det s. k. värnpliktssystemet förekommer. Låtom oss taga ett exempel på huru nämnda system verkar vid en eldsvåda.

Elden upptäcktes en natt af nattvakt eller patrullerande polis och brandsignal giöves.

Antingen sker detta genom klämtning, trumning e. d., och det tager ju åtskilliga minuter, innan signalen »elden är lös», kan låta höra sig.

Stadens invånare börja då, när signalen ljuder, att gnugga sömnen ur ögonen och så fort som möjligt komma ut och skynda till spruthusen, där de många gånger ganska miserabla sprutorna finnas.

Vill nu olyckan att det är vinter och termometern visar åtskilliga grader under fryspunkten, så äro ju i regeln sprutorna frusna och måste på ett eller annat sätt upptinas.

När sedan allting äntligen blifvit i ordning för aktion, kanske elden gript omkring sig dubbelt så mycket, som när den upp-

täcktes, och ett hårdt arbete förestår, som i lyckligaste fall kan resultera i eldens begränsande till ett hus, hvilket dock för det mästa är tillspillogifvet. Funnes vid sådana tillfällen en liten väl öfvad och för saken intresserad kår, som vore färdig att genast rycka ut, skulle säkerligen resultatet vid släckningen bliwa bättre.

Vi vilja därför se till, om det låter sig göras, att organisera en brandkår äfven för ett ej så stort samhälle, t. ex. på 3 å 5 tusen invånare.

Finnes vattenledning på platsen med något så när bra tryck, är det ju lättare, ty då är det ju ganska väl beställt med vattentillgången. En kår på 15 man uppsättes med en allöning af exempelvis 40 kr. pr år jämte en viss ersättning vid hvarje eldsvåda.

Dessutom fria arbetskläder, kask, rock och bälte.

Andra förmåner, som af samhället kunna lemnas kårens medlemmar, är ju att förorda, såsom olycksfallsförsäkring, sjukkassa o. d.

Kåren står under befäl af en af samhället vald och för saken varmt intresserad person som brandchef, jämte en vice brandchef, som vid förefallande behof kan leda kåren. Inom kåren väljes dessutom två förmän, som handha och ansvara för all attiralj; ty mycket viktigt är ju, att redskapen alltid äro klara till användning. Kårens samtliga medlemmar kallas till tjänstgöring medelst elektriska ringledningar, som stå i förbindelse med polis-kontoret, hvarifrån larmsignal gifves. För att vid en eldsvådas upptäckande kunna meddela sig med polisen är ju L. M. Erikssons brandtelegrafsystem att förorda, men kan dock i ett litet samhälle undvaras, ty telefonen kan ju här ofta komma till användning. För kårens öfriga utrustning erfordras förutom ett nödigt antal slangar, en lättgående slangkärre med två aflyftbara slangrullar, ett brandpost-hufvud, ett grenrör, en brandpostöppnare jämte fyra st. stälror.

Dessutom en mindre, lättgående redskapsvagn med nödiga stegar, räddningsattiralj samt öfrig rekvisita, som anses behöflig.

Ganska nödvändigt är ju att för kåren finnes en lättgående och effektiv handkraftspruta att användas, där ej vattenledning är att tillgå.

Finnes icke vattenledning på en dylik plats, måste ju gifvetvis flera handkraftsprutor användas eller ännu bättre en mindre ångspruta, hvilken ej ställer sig så synnerligen dyr. Vid Ludwigsbergs fabriker tillverkas sådana i olika storlekar och prislägen.

En för så pass stora samhällen, som här åsyftas, lämplig ångspruta, betingar ett pris af

6 å 7 tusen kronor. Skall endast handkraftsprutor användas, bör särskildt manskap för pumpningen anskaffas, ty för kårens manskap att också sköta pumpningen låter sig naturligtvis ej göra, då kåren ej är större i numerär.

På mindre platser, t. ex. tätt bebyggda stationssamhällen o. d., som i regel endast bestå af trähus, är det ju nödvändigt att i bästa möjliga mån försöka skydda mot eldfara.

I dylika samhällen är det mycket lämpligt att på frivillighetens väg uppsätta en s. k. elitkår på t. ex. 20 man, hvars utrustning naturligtvis bekostas af samhället.

Till kårens förfogande står en lättgående mindre spruta och som sådan skulle jag vilja förorda en s. k. kommunspruta, så konstruerad, att den kan dragas af såväl häst som manskap. En sådan spruta, som serverar 250 liter vatten i minuten, och som vid pumpningen erfordrar åtta man, finnes till ett pris af ett tusen kronor. Således skulle det ju ej ställa sig så synnerligen dyrt att äfven för ett mindre samhälle skaffa sig brandkår. Många gånger kanske en sådan kår, som vore färdig att genast utrycka vid eldsvåda, skulle kunna begränsa elden till ett ganska litet område och i lyckliga fall kväfva den i dess linda. För den, som skall föra befälet öfver en sådan kår, är det ju nödvändigt att ringledning finnes anbrakt till hvarje man så att han vid behof genast kan allarmera kåren.

Skall allarmeringen ske genom klämtning e. d., så kräfves det ju längre tid, och vid en eldsvådas utbrott äro ju minuterna dyrbara.

Sedan jag nu sökt visa, huru på mindre platser brandväsendet bör ordnas på enligt min tanke billigaste och mest praktiska sätt, skola vi också något beröra huru saken ställer sig för städer på t. ex. 8 å 9 tusen invånare.

På en sådan plats är det ju nödvändigt att hafva någon del af kåren kasererad, nämligen en brandmästare jämte sex man, helst yrkeskunniga. Vid kåren bör äfven finnas verkstad, ty då kunna många arbeten för stadens räkning där utföras såsom reparationer o. d. och därigenom inbesparas ju åtskilliga utgifter för staden.

Nödvändigt är också att en reservkår uppsättes på exempelvis 15 man, hvilka kontraktsligen anställas med skyldighet att utrycka vid förefallande behof, och hvilken kår skall kunna allarmeras från brandstationen. För kårens behof bör finnas två par hästar, af hvilka ett par alltid stå färdiga till utryckning, då däremot ett par kunna användas till körslor för sta-

dens räkning, och på så vis har alltid kåren båda paren färdiga till uttryckning nattetid.

Detta system praktiseras i Uddevalla och har enligt utsago fungerat väl.

Jag har nu försökt att angifva grunderna för ett ordnat brandväsen i mindre samhällen, men då olika åsikter kunna finnas i denna fråga, skulle jag med nöje motse flera uppsatser i vår tidning angående detta ämne.

Vi arbeta ju på att så mycket som möjligt försöka väcka intresse för brandväsendets utveckling och framåtgående inom vårt land.

Därför har också Svensk Brandkårs-Tidning kommit till stånd.

*Intresserad brandman.*



## Jonsnereds Fabrikers Aktiebolag

GÖTEBORG

rekommenderar sina tillverkningar af sprutslangar af prima kvalitet.



## Brandsäkra halmtak.

Sedan någon tid har i Tyskland företagits omfattande prof för att få utrönt ellsäkerheten hos det s. k. "Gerneutz"—taket och ha resultaten härvid städe visat sig goda. En hel mängd tyska föreningar för hemortsskydd ha ägnat saken sitt särskilda intresse och nu senast har "Die Mitgliderversammlung des Heimatsschutzvereins in Hamburg" beslutat inhämta myndigheternas yttrande i frågan huruvida dessa impregnerade halmtak må i brandförsäkringshänseende vara att anse såsom ellsäkra. "Der Heimatsschutzverein in Hamburg" m. fl. föreningar lämna därtill gärna genom Schriftführer Paul Bröcker, Hammerland-strasse 102, Hamburg, uppgift öfver sackmän som äro beredda att gifva råd och upplysningar om saken.

Metoden att till ellsäkerhetens bästa impregnera den halm som skall användas som taktäckning har redan något år praktiserats i Nordtyskland och är tillvägagångssättet härvid enligt en beskrifning uti "Skånska Brandkårsförbundets Tidskrift" följande:

"Man tillverkar stråmattor, c:a 75 cm. i kvadrat, dock så, att dimensionerna rätta sig efter takläktena. Mattorna göras i ramar, som äro c:a 8 cm. höga och öppna i båda ändarna. Botten består af fyra tvärsålar, och ramen förses med ett lock, bestående af ett läkte vid hvar sida och fyra tvärsålar; locket göres fast vid ramens ena sida medelst tvenne hängslen. Halmen lägges i ramen och pressas samman genom att locket stänges. I de tre mellanrummen mellan ramens tvärsålar flätas halmen tillsammans med galvaniserad järntråd, trådändarna utanför ramen klippas eller skäras bort, och mattan är färdig.

Omedelbart innan mattan lägges på taket prepareras den på så sätt, att den lägges ned i en kalkbänk eller dylikt, som innehåller en blandning af vatten, gips, lera och ammoniak. Herr Gerneutz i Thürkow har angifvit blandningen sålunda: 9 delar lera, 1 del gips och 1 del ammoniak, samt vatten efter behof.

När mattan är väl genomdränkt af blandningen, tages den upp, och den öfverflödiga vätskan får rinna af. Medan mattan ännu är våt, anbringas den på en hopspikad "släde", som drages uppåt en stego på taket, där den göres fast med ett par fyratumspik i mattans midtlinje, och den tråd, hvarmed mattan är flätad, snos om spiken ett par slag. Mattorna läggas öfver hvarandra, liksom vid skiffertak, så att det öfverallt blir dubbla lag, och de skola, som förut antydts, ha en sådan längd, att de räcka öfver tre takläkten.

Taket kan läggas upp ganska fort och fordrar ingen särskild fackutbildning. Priset uppgifves uppgå till c:a 1 krona och 50 öre pr kvadratmeter. Det lär vara fullkomligt vattentätt och är minst lika hållbart som de hos oss vanliga halmtaken. Vid gjorda försök lär det ha visat sig, att taken, rätt impregnerade, varit oangripliga af elden".



## Prenumerera!

på

Svensk Brandkårs-Tidning.

## Annonsera!

uti

Svensk Brandkårs-Tidning.

## Gynna!

Svensk Brandkårs-Tidning.



## Köpenhamns brandväsande.

Som det nog kan intressera våra ärade läsare af Svensk Brandkårs-Tidning att få en liten inblick i huru brandväsandet i Köpenhamn är ordnad, vill jag härmed försöka att lämna en liten beskrifning öfver detsamma.

I December 1908 beslöt jag att anhålla om 14 dagars tjänstledighet för att studera brandväsandet i Köpenhamn, och lyckades jag genom min chefs förmedling att erhålla Köpenhamns brandchefs, öfverste Meyers, tillåtelse att förrätta frivillig tjänst vid kåren och blifva inkvarterad på Hufvudbrandstationen. När jag anlände dit, blef jag på det hjärtligaste sätt emottagen af såväl befäl som man-

skap samt fick mig anvisad som bostad ett litet trefligt rum, hvilket var försedt med alarmlösklocka.

Så fort jag iklädt mig min uniform, gjorde jag uppvaktning hos vakthafvande brandinspektören, som fäit i uppdrag att mottaga mig och gifva mig tillåtelse att vistas hvarhelst jag behagade inom de olika brandstationerna samt deltaga i uttryckningar o. d.

Köpenhamns innevånareantal är 447,000 och dess brandkår består af 325 man och 54 hästar, fördelade på 8 brandstationer enligt nedanstående tabell.

	Brandchef	Vice Brandchef	Brandinspektör	Reservebrandinspektör	Bokh. och rikskassapf.	Assistent	Skrifvare	Sprutmästare	Maskinister	Sprutförare	Brandmän	Telegrafister	Telegrafarbetare	Verslidsarbetare	Ordonnanser	Kuskar	Hästar
Hufvud-st. ....	1	1	1						1	4	12	2			2	7	14
Christianshavn st. ....				1					1	3	12	1				4	8
Fälledvejen st. ....				1					1	3	12	1				4	8
Tomsgaarden st. ....				1					1	3	12	1				4	8
Österbro st. ....				1					1	3	12	1				4	8
Adelgade st. ....				1						2	9	1				3	6
Vesterbro st. ....										1	5	1				1	2
Valby st. ....										1	1	1					
Telegrafverkm. 1 ....													6				
Materialförv. ....														3			
Kontoret ....					1	2	1	2									
Ersättningsmanskap ..				2					5	19	85	9			2	30	
Frimanskap ..																	
Summa	1	1	5	2	1	2	1	2	10	39	170	18	6	3	4	60	54

Af ofvanstående tabell ser man alltså att manskapsklassen, d. v. s. maskinister, sprutförare, brandmän, telegrafister, ordonnanser och kuskar, hafva hvarannat dygn fritt, men äro dock skyldiga att göra teatervakt på fridagarna mot särskild betalning. Brandinspektörerna tura om med ett dygn isänder som vakthafvande på hufvudstationen och skall då deltaga i alla uttryckningar, oafsedt från hvilken station uttryckningen sker. Vakthafvande inspektören har nämligen en automobil till sitt förfogande, hvari han åker till eldstället.

De sex stationerna äro ungefär lika starkt besatta med såväl manskap som hästar och fordon, hvilket gör, att hufvudstationen icke behöfver uttrycka vid alla eldsvådettillfällen, utan är det indeladt så, att två stationer alltid mötas vid eldstället och vid särskildt erforderliga ställen tre stationer.

Tabell, utvisande fordonens antal vid de olika brandstationerna.

	Stationsspruta (kedjospisvagn)	Mekanisk steg	Ängsprita	Tender	Slangvagn	1 personvagn i automobil	Rastvagn	Vatenvagn
Station H ....	1	1	1	1	1	2	1	
» C ....	1	1	1	1			1	1
» F ....	1	1	1	1			1	
» Ö ....	1	1	1	1			1	1
» T ....	1	1	1	1			1	1
» A ....	1	1					1	
» V. y ...	1	1						1
Summa	8	7	5	5	1	2	6	4



Å stationssprutan medföres förutom nödig slangutredning, verktyg o. d., en rökmask (Königs), en syranandningsapparat, ett språngsegel, en assuransspruta, två hakstegar, fyra delar skarfstegar och en mek. handstege.

Tendern är ungefär lika utrustad som stationssprutan.

På mek. stegen medföres en rutschduk.

Förutom de i tabellen upptagna brandfordonen finnas tre flodsprutor, hvarförutom örlogssvarvet har två ångsprutor, som få begagnas af brandkåren vid större eldsvådor.

Personvagnen användes af brandchefen eller vice brandchefen när de medfölja vid utryckning.

(På grund af det dåliga vattentrycket i Köpenhamns vattenledning, medföres en handkraftspruta å redskapsvagnen, hvaraf kommer namnet stationsspruta).

### Utryckning.

Första utryckningen består af en stationsspruta samt en mekanisk stega. Dessa fordon äro bemannade med hvardera en sprutförare, en kusk och fyra brandmän.

Andra utryckningen består af tendern och på särskild order äfven ångspruta samt den på hufvudstationen placerade slangvagnen.

Tendern har lika bemanning som första utryckningens fordon, nämligen en sprutförare, en kusk och fyra brandmän.

Ångsprutan åtföljes endast af maskinisten.

Med slangvagnen följer en sprutförare, en kusk samt det s. k. ersättningsmanskapet.

Vakthafvande inspektören äfvensom allt underbefäl och manskap äro under hela dygnet, som de göra vakt på brandstationerna, fullständigt påklädda och första utryckningens hästar äro ständigt selade, så att utryckningen går mycket hastigt, cirka 35—40 sekunder.

### Brandtelegrafan.

Brandtelegrafan omfattar åtta telegrafcentraler (brandstationerna), belägna på en slutet seriekrets. Från dessa centraler utgå åter 20 likaledes slutna serier med däri insatta 105 offentliga och 97 privata brandskåp. Från hufvudstationen som central, utgå ytterligare strålförmigt 30 telefonlinier med 51 apparater och dessutom 2 linier till telefonbolagets central.

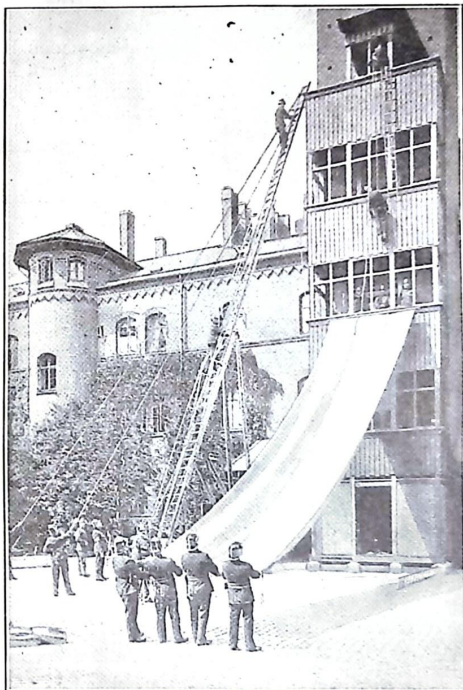
På de flesta brandstationerna äro brandtelegrafens apparater i förbindelse med såväl belysning som allarmklockor, så att allarmeringen inom stationerna sker automatiskt.

### Öfningar o. dyl.

Under sommarmånaderna hållas öfningar på hufvudbrandst. samt stationerna på Felledvej och Österbro. Manskapet på de öfriga stationerna måste på grund af bristande utrymme indragas till öfning på hufvudstationen under nämnda månader.

Gymnastik afhålls om vintermånaderna under ledning af en privat gymnastiklärare.

Öfningarna afhållas på de fyra första hyardagarna i veckan. Ångspruteöfningarna dock endast om torsdagarna. De 2 sista dagarna användas till rengöring af stationslokaler och brandredskap.



Öfningar med brandattiralj å Hufvudbrandstationens gård i Köpenhamn.

### Teatervakt.

Som vakt å teatrar o. d. förlustelseställen kommanderas följande sprutförare och brandmän:

Kungl. teatern	1	Sprutförare och 7 man
Casino	1	» » 4 »
Dagmar-teatern	1	» » 4 »
Det ny Teater	1	» » 6 »
	1	» » 4 »
Folkteatern	1	» » 3 »

Norrebrosteater	1	Sprutförare och 2 man
Sönderbros >	1	> > 1 >
Cirkus	1	> > 3 >
> Varite	1	> > 1 >
Scala	1	> > — >
Olympia	1	> > — >
Parisiene	1	> > — >
Tivoli Varite	1	> > — >
> (Glassalen)	1	> > 1 >
> (Fyrverket)	1	> > — >
Summa 16		36

Förutom ofvanstående s. k. fasta vakter tillkommer en del extra vakter på Odd-Fellow Palatset, Österbros teater m. fl.

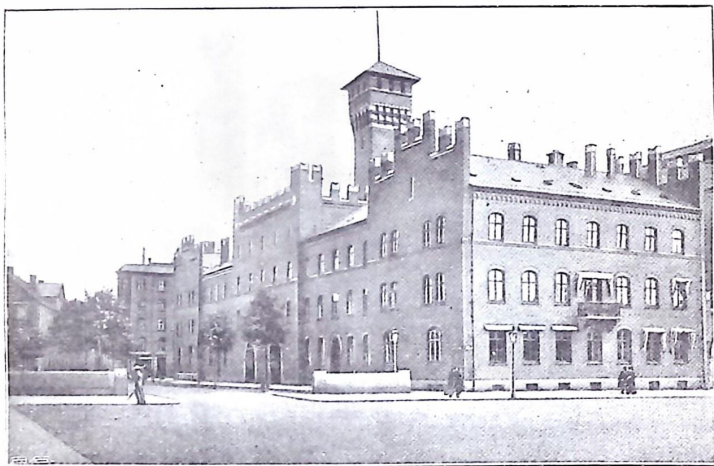
1	Sprutförare och 5 man
1	> > 6 >
1	> > 3 >
1	> > 2 >
1	> > 1 >
1	> > — >

Sprutförarne	1400—1700 kr. efter 12 års tjänst
Telegrafarbetarne	1400—1700 > > > >
Brandmännen	1100—1400 > > > >
Hornblåsarne	1100—1400 > > > >
Kuskarne	1100—1400 > > > >

Dessutom erhåller underbefäl och manskap d. v. s. sprutmästare-kuskar, fri uniform. För 38 reservsprutförare och 10 förkuskar tillkommer ett arvode af 60 kr pr man och år. En man af telegrafarbetarna tjänstgör som värmästare och uppbär därför 73 kr. pr år.

För dem som hafva familjebostäder på brandstationerna gäller, att en femtedel af begynnelselönen i den löneklass hvori innehavaren af bostaden befinner sig, afdrages.

Lefnadsåldern för underbefäl och manskap var i genomsnitt den 31 Mars 1908 34, 97 år och tjänsteåldern. 8, 82 år.



Hufvudbrandstationen i Köpenhamn.

### Aflöningsförhållanden.

Brandchefen	5500—7000 kr. efter 12 års tjänst
Vice brandchefen	4000—5500 > > > >
Brandinspektörerna	2400—3600 > > > >
Reservbrandinspekt.	700 >
Läkaren	2000 >
Veterinären	700 >
Räkenskapsf. & bokh.	1800—3000 > > > >
En assistent af 1 kl.	1666—2400 > > > >
En assistent af 2 kl.	1200—2000 > > > >
Skrifvaren	800—1400 > > > >
Sprutmästarne	1600—2400 > > > >
Maskinisterna	1700—2000 > > > >

Som afslutning på min artikel skall jag nu lämna en liten beskrifning öfver hufvudbrandstationen som ju är störst och därför mest intressant. Den är belägen ungefär midt i Köpenhamn, bakom det nya rådhuset mellan Vester-voldgatan och Vesterboulevard. Denna station är afdelad i två byggnader och mellan dessa är den stora gårds- och öfningsplanen belägen. Ut i den s. k. hufvudbyggnaden, som består af tre våningar, äro i 2:dra och 3:dje våningarna inrymda bostäder för brandchefen, vice brandchefen, en brandinspektör, två maskinister, en sprutförare, en stallmästare samt expediti-  
ons-

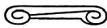
lokalerna. På n. b. i samma byggnad finns vakthavande brandsinspektörens rum, telegrafvaktrum, sprutförarnes rum, logement och dagrum för manskapet, 1:sta utryckningens hästar och fordon, samt målare- och skomakerverkstäder. Framför utryckningsportarna är en öppen plats mellan rådhuset och brandstationen, som, för att icke brandkåren skall hindras vid utryckning, är afstängd för körtrafik för allmänheten. (På vinden finnes en liten nätt utställning af fordon och brandredskap tillverkade af brandmän.)

Uti den andra byggnaden, som är uppförd i två våningar, finns på nedra botten plats för 2:dra utryckningens hästar och fordon. I 2:dra våningen är gymnastiksal, snickare- och sadelmakareverkstäder samt förrådsrummen. Uti dessa rum, hvori hela brandkårens stora förråd af slangar och brandredskap är inrymdt, råder den mönstergillaste ordning. Här ser man brandredskap ända från den tid brandkåren bildades (1870) tills nuvarande tid, allting placeradt på därtill anvisade platser, samt på det noggrannaste sätt putsadt och underhållet. I en utbyggnad åt bakgården finnes en stor och rymlig smedja, hvori reparationer o. d. för brandkårens behof utföras.

Under året från den 1 april 1908 till och med den 31 mars 1909 var Köpenhamns brandväsende alarmeradt 718 gånger, och kostnaderna för brandkåren under nämnda år var kr. 594,832: 39. Det blir c:a kr. 1,33 pr innevånare.

A. O. Rosberg

Brandsergent i Helsingborg.



## Pensionskassan för Sveriges städer.

### Några ord om pensionering af brandmanskap.

Man kan förvåna sig öfver att den vid Svenska städernas ombudsmöte i Maj 1907 tillsatta komitén för utarbetande af reglemente för en pensionskassa för Sveriges städer i sitt betänkande uteslutit brandmanskap från pensionsrätt i kassan.

I motiveringen framhålles, att åldersgränsen och tjänstetid för dylika i betraktande af arbetets beskaffenhet hade måst sättas mycket lågt och pensioneringen följaktligen skulle blifva särskildt kostsam, då afgång ur tjänsten i regel äger rum vid så unga år, och, där den ej föranledes af olycksfall, vid så god vigör, att utkomst af annan sysselsättning måhända kan vara att påräkna.

Brandbefälet har Herrar komiterade tänkt på, men ej brandmanskapet. Hvar är nu gränsen mellan brandbefäl och brandmanskap i detta afseende? Brandmanskap borde väl äfven komma i åtanke, så väl som brandbefäl och polismän, efter 20 års tjänstetid och 57 lefnadsår, då de äro fast anställda och ha sin hufvudsakliga sysselsättning och bergning däraf.

2

### Hvarför har ej brandmanskapet blifvit medtagna i förslaget för städernas pensionskassa?

Med anledning af den notis som var införd i första numret af denna tidning, se vi, att den komité, som blifvit tillsatt att framkomma med förslag till pensionskassa för Sveriges städer, har uteslutit brandmanskapet från pension i nämnda kassa.

Brandmannaföreningen i Härnösand har vid ordinarie sammanträde upptagit frågan och tillsatt en komité att uppvakta Herrar stadsfullmäktige i ärendet.

Denna komité har fått ett gynnsamt svar och samtidigt uppmannades vi att inkomma med en skrifvelse som skulle komma att upptagas till behandling vid stadsfullmäktiges sammanträde den 11 Jan. Vidare uppmannades vi att omedelbart meddela oss i saken med alla Sveriges brandkårer, hvilket vi ju lättast kunna göra genom vår egen tidning.

Det är af största vikt att alla brandkårer upptaga denna sak, hvilken är en lifsfråga för oss brandmän,

Hvad motiv komitén haft för att ej medtaga brandmanskapet uti förslaget till pensionstat kunna vi ej förstå. Men i allmänhet har väl brandtjänsten ansetts som en tillfällighetssyssla, i synnerhet uti de städer, där kombinationssystemet varit infördt. Uti flera städer har dock på de senare åren ändring skett härutinnan, och komma nog flera att följa exemplet.

Det finns naturligtvis större utsikt för de städer som inrättat fasta brandkårer med familjebostäder för manskapet att få behålla sitt folk längre i tjänst. En brandkarl skulle i så fall kunna stå kvar en lång följd af år i tjänsten, ja behålla denna så länge som hans kroppskrafter det tillåte. Skillnad får dock göras emellan befäl och manskap, ty det senare kan väl ej ha sin tjänst kvar så länge som befälet eller till 57 lefnadsår. Vi anse därför att pensionsåldern för brandmanskapet borde sättas till förslagsvis 50 lefnadsår.

Har man stätt i stadens tjänst under c:a 25 år och uppnått 50 års ålder samt utslitit sin bästa lifskraft, så finns det väl föga utsikter att vid den åldern erhålla sådant arbete eller anställning som ger tillräcklig bärgning tills dess man blir mogen för fattighuset.



Detta är nu hvad vi ha att anföra för denna gång.

På Härnösands Brandmannaförenings vägnar:

### Styrelsen.

Som ärendet är af stor vikt för brandmännen och därtill kommer att behandlas redan i April månad vid möte i Stockholm med ombuden från respektive städer i riket, så torde yttranden uti denna angelägenhet snarast hit insändas, så att de kunna intagas uti nästa nummer.

Red.



## Eldsvådor.

### Stockholm.

**Stor eldsvåda i ett nybygge.** Vid 7-tiden på morgonen den 4 jan. utbröt en häftig eldsvåda i nybygget nr 7 Strandvägen. Elden uppstod därigenom, att ett fotogenfat exploderade, då en arbetare något oförsiktigt skulle fylla sitt fotogenbloss från fatet. Elden spred sig med stor hastighet under den starka stormen till allt trävirke i byggnaden. De i betong gjutna hvalfven i de nedre våningarna nedstörtade det ena efter det andra liksom också brännande stockar och bräder. Brandkåren, som snart anlände till platsen, fick ett hårdt arbete, men sedan två ångsprutor kommit i gång och ej mindre än tio slangledningar börjat användas, lyckades man på mindre än en timma begränsa elden.

Skadan uppskattades till c:a 40,000 kronor.

**Eldsvåda i stallbyggnad.** Trettonde dagen på morgonen utbröt eld i en stallbyggnad vid Karduansmakaregatan. Tre hästar voro nära att bli innebrända, men räddades i tid. Brandkåren begränsade efter ett par timmars tid eldhärden. Värdet af det brunna uppgår till några tusen kr.

**En hotande eldsvåda** utbröt tidigt på morgonen den 17 jan. i ett större boningshus vid Liljans plan. Vid half 5-tiden vaknade en tjänstflicka hos en familj på nedra botten vid att rummet var fyllt af stark brandrök. Hon slog genast larm och underrättade portvakten, som tillkallade brandkår. I samma rum som tjänstflickan hade äfven fyra små barn sina sängplatser. De små buros i filter ut på gatan, där de omhändertogs.

Vid brandkårens ankomst till platsen slogo lågorna ut genom fönstren. Trapporna voro så fyllda af rök, att man icke kunde taga sig ned, utan brandmanskapet måste rädda genom fönstren fyra kvinnor, halft oklädda. Efter ett energiskt släckningsarbete begränsades elden, men hade då

hunnit förstöra en god del af det stora boningshuset.

Angående eldens uppkomst uppgifves det, att matmodern i den våning, där elden varnades, på kvällen haft något ärende in i en garderob och därvid medfört ett brinnande ljus, som hon sedan glömt kvar i garderoben.

### Göteborg.

**Hotfull eldsvåda.** Den 10 jan. vid half 8-tiden på kvällen utbröt eldsvåda uti en lägenhet i 3:e vän. af ett s. k. landshöfdingehus, Tellusgatan nr 1, i Lundby. En skara barn hade inbjudits att fira julfest och under det dessa roada sig antände ljusen på julbordet ett par i närheten befintliga enbuskar. Härifrån spred elden sig hastigt, men de innevarande lyckades dock att oskadada komma undan.

Af värmen sprungo fönsterrutorna sönder och lågorna slog upp mot ett torn, som är beläget öfver en utbyggnad af husets hörn. Från det brinnande tornet kastades ett starkt sken vida omkring, och hela fång af gnistor spredos af den starka blåsten. Huset var allvarligt hotadt, och hyresgästerna i de af elden ännu oberörda lägenheterna började flytta ut lösöre och värdesaker.

Ett energiskt arbete bedrefs emellertid af brandkårsafdelningarna från Gustaf Adolfs torg och i Lundby. En ångspruta placerades vid Lundby Hamngata och sedan en mek. stege rests mot tornet anfalls elden med tre slangledningar. Vid 9-tiden var elden begränsad, men eftersläckningen måste bedrivas till vid half 11-tiden. Elden hade då härjat hörnrummet i tredje våningen, och tornet var så godt som fullständigt nedbrändt. Äfven i husets vind hade stor skada anställts.

Ett nidingsdåd, som i fräckhet inte lämnar något öfrigt att önska, utfördes under pågående släckningsarbete, då brandkårens slangar tvåne gånger sönderskuros.

**Eldsvåda å fartyg i hamnen.** Kl. 3,36 f. m. den 13 jan. allärmerades brandkåren, enär eld uppstått i kolboxarne å i hamnen midt för Wilsonbåtarnes plats liggande ångaren »Hogland».

Flodsprutan afgick omedelbart till platsen, och sedan två slangledningar varit i bruk något öfver en timma, var elden häfd. Någon annan skada hade icke uppstått än att en del kol förbrunnit. Sjalfantändning anses vara orsaken till olyckan.

**Parfymfabriken Viola i ruiner.** Vid 10-tiden på förmiddagen den 19 jan. utbröt eld i två- och parfymfabriken Viola, belägen mellan Mölndalsån och Mölndalsvägen, strax utanför Göteborgs stads område.

Elden började i fabriakens afdelning för ljusstilverkning, en tvåvåningsbyggnad af sten, där två arbetare voro sysselsatta med box-cream-kokning,

då en panna plötsligt exploderade. En tysk kemist, hr Tannert, erhöill allvarliga brännskador på händer och hals.

Elden spred sig med fruktansvärd hastighet öfver hela ljusfabriken och till den därmed sammanbyggda tvålfabriken, en träbyggnad i två våningar. Den mängd brännbara ämnen, som funnos i fabriken, stearin, terpentin, paraffin etc., gäfvö elden riklig näring. Brandkårsafdelningar från Göteborg och Örgryte anlände med det snaraste, och en ångspruta rekvirerades äfven från Göteborg.

Vid släckningen användes 4 slangledningar från brandposter, 4 från ångspruta och 1 från en större handkraftspruta. Dessutom hade från de närliggande fabrikena utlagts 3 slangledningar till skydd för hotade byggnader.

Vid middagstiden voro de båda byggnadernas öfre våningar fullständigt hürjade af elden.

**Eldsvådettillbud** uppstod den 26 jan. vid half 2-tiden på middagen i Svenska kullagerfabriken i Gamlestaden. Elden utbröt i härdrummet till följl af att en gryta innehållande olja kokade öfver. En brädvägg antändes, men sedan brandkåren tillkallats lyckades man på en kort stund släcka elden med två slangledningar från brandpost innan den hann åstadkomma någon nämnvärd skada.

#### *Karlstad.*

**Innebränd kvinna.** Den 23 dec. på morgonen vid 8-tiden utbröt eld i ett gafvelrum i ett mindre trähus vid Sandbäcksgatan, stadsdelen Klara. Rummet beboddes af en gammal orkeslös kvinna, hvilken ej förmådde rädda sig ut ur det brinnande rummet utan innebrändes. Sedan brandkåren blifvit herre öfver elden, fanns den gamla liggande död i sin säng. Huset blef till det yttre endast obetydligt skadadt.

#### *Trelleborg.*

**Nedbrunnen borstfabrik.** Trelleborgs borstfabrik har den 24 jan på morgonen nedbrunnit. Elden uppkom genom explosion af en fotogenmotor. Genom energiskt släckningsarbete lyckades man rädda det vester om fabriken belägna fotogenuppslaget samt närgränsande byggnader, hvilka voro starkt hotade. En 14-årig yngling blef illa bränd och måste föras till sjukhus. Det brunna var försäkradt i Skåne, fabriksbyggnaden för 12,000, maskiner och lager för kr. 33,000.

#### *Landsbygden.*

**Nedbrunnet destileringsverk.** Uti Skånska spritförädlingsbolaget Norén & Co:s destileringsverk i Tyringe utbröt den 22 December kl. 3 på morgonen eldsvåda, hvarvid båda destileringsverken förstördes af elden.

De intill liggande nedorlagsbyggnaderna lyckades man rädda. Brandmanskap från Skånska

trängkåren anlände med extratåg från Hesselholm. Antagligen har elden uppkommit genom elektrisk kortslutning.

**En ganska enastående brandanledning.** Eld utbröt den 21 dec. på morgonen vid Högfors bruk, Ljusnarsberg i Vestmanland af en ganska sällsynt anledning.

Eldens uppkomst berodde nämligen därpå, att de s. k. draglinorna till de färdigkolade vagnsättten brusto då vagnarna skulle införas i kylrummet. De glödande kolmassorna rasade härvid ned och antände golvet.

Elden var ganska svår att släcka, emedan man hade endast mycket bristfälligt redskap att tillgå.

En ansenlig mängd kol, säkerligen representerande ett afsevärdt belopp, blef lågornas rof.

**Fabriksbyggnad vid Gusum nedbrunnen.** Den 21 dec. efter sedan arbetet afslutats vid Gusums bruk varnade man att eld utbrutit i den stora byggnad, som inrymde, utom snickareverkstad, förnicklings- försilfrings- och lackeringslokaler. Allarm slogs genast, och hjälp tillkallades från det en mil aflägsna Valdemarsvik. Det visade sig emellertid omöjligt att kunna rädda det brinnande huset. I stället måste man därför koncentrera arbetet på att skydda öfriga komplex, som voro starkt hotade, och detta lyckades också.

Den nedbrunna byggnaden var i tre våningar och nybyggd samt var försäkrad för 35,000 kr.

**Eldsvåda.** Disponentebostaden vid Gyttoprs krutbruk har natten till den 23 dec. nedbrunnit. Byggnaden, som stod under reparation, var obebodd. Den var försäkrad i länets brandstodsbolag för 12,000 kr. Hur elden uppkommit är obekant.

**Mordbrand** anlades julaften vid 7-tiden på e. m. i en halmstack, belägen strax intill den stora ladan å Gräfsnäs herregård i Vestergötland. En kvinna observerade elden samt tre karlar vid stacken, hvilka springande aflägsnade sig. Gårdens folk allärmerades och lyckades med en »Minimax» begränsa elden. Dock måste man arbeta hela natten, ty långt inne i stacken befann sig eldhärden, som först kunde släckas, sedan hela stacken nedrifvits.

**Innebränd gumma.** En svår olycksbändelse, som kräifte en 86-årig gummas lif, inträffade annandag jul på Sundby gård i Huddinge. Den gamla bodde i en liten stuga i närheten af Sundby gård tillsammans med sin vårdarinna. Tidigt på morgonen hade en brasa uppgjorts i spisen och gummas säng på grund af kylan flyttats intill. Då vårdarinnan kom in, fann hon att det brann i sängkläderna och att stugan var full af rök. Hjälp tillkallades och man bar ut den gamla, men hon var redan då kväfd af röken. Hon hade tydligen icke haft krafter nog att hjälpa sig själf ut ur stugan.

**Två hyreskaserner nedbrunna.** Vid 5-tiden på e. m. den 30 dec. utbröt eld i en hyreskasern vid det s. k. Vårdberget i Ljusne. Inom kort stod hela huset samt närliggande hyreskasern i ljus låga, och efter några timmar hade båda byggnaderna nedbrunnit i grunden. Angränsande hyreskaserner voro starkt hotade, men räddades. Vid 8-tiden på aftonen var man herre öfver elden.

Omkring 25 familjer blefvo genom eldsvådan husvilla. Ingen människa skadades.

En stor del af hyresgästernas lösöre var oförsäkradt. Däremot hade Ljusne-Voxne aktiebolag, som egde byggnaderna, desamma försäkrade.

**Brann ned till grunden.** Ett tvåvånings-hus i Solberg, Stigsjö, tillhörigt Salsäkers ångsågs-aktiebolag och bebodt af faktor A. Hedström, nedbrann den 30 dec. till grunden, meddelas från Hernösand. Elden, som varsnades vid 11-tiden, spred sig med stor hastighet, och redan vid 2-tiden var hela hyggnaden en rykande ruinhög. Endast en mindre del af lösöret kunde räddas.

Om eldens uppkomst vet man intet. Såväl gården som lösöret var försäkradt i länets brandstodsbolag.

**Åskeld i midvintern.** Ett häftigt åskväder förekom den 11 jan. på förmiddagen i Göta älfdal. Åskan slog vid 10-tiden ned i en ladugård å Vesten Nordgård, Hjartum, tillhörig landtbrukaren Karl Karlsson. Ladugården med foder och gröda m. m. nedbrann helt och hållet. En kalf och några höns innebrändes.

**Nedbrunnen mekanisk verkstad.** Mekaniska verkstaden Hammar i Skene har under natten till den 11 jan. fullständigt nedbrunnit. Anledningen till eldens uppkomst är hittills obekant. Verkstaden eges af hr A. Andersson.

### Ladugårdsbrand.

Vid half 7-tiden den 12 jan. på morgonen utbröt eld i en uthuslänga å egendomen Mostorp i Getinge. Den angripna byggnaden nedbrann i grunden och den där förvarade grödan, hvaraf 70,000 kg. otröskad råg, blef jämte ett tröskverk lågornas rof.

Orsaken till eldens uppkomst antages vara kortslutning i en elektrisk ledning invid ryggåsen å den nedbrunna uthuslängan.

**Eldsvåda** utbröt d. 11 jan. på morgonen i ett

två-vånings trähus å den lilla ön Förö utanför Fiskebäcks fiskläge i Göteborgs skärgård. Huset, som brukade uthyras till sommargäster, nedbrann i grunden.

**Nedbrunnet hus.** Natten till den 16 jan. nedbrann af obekant anledning ett å Nacka i närheten af Sundsvall beläget boningshus, inrymmande en diversehandel. Hus och lager voro försäkrade för tillsammans 7,500 kr.

**Hotande eldsvåda på Smögen.** Den 16 jan. uppstod eld uti en villabyggnad, hvilken totalt nedbrann. De närliggande byggnaderna, hvaribland telegraf- och telefonstationen, skyddades genom brandsegel.

**Nedbrunnet boningshus.** Eldsvåda utbröt den 22 jan. på morgonen i Haparanda uthamn Salmis, hvarvid en mangårdsbyggnad nedbrann. Orsaken till eldsvådan var en exploderande lampas.

**Nedbrunnen stallbyggnad och innebrända hästar.** Den 23 jan. på morgonen nedbrann en stallbyggnad i Öfraby socken i Halland.

Hela gårdens hästbesättning, elfva djur, blef lågornas rof, tillika med en del foder och redskap m. m.

Anledningen till eldens uppkomst är obekant.

**Eldsvåda i ett laboratorium.** Vid 9-tiden på f. m. utbröt eld i järnverkets laboratorium vid Domnarfvet. Ett energiskt släckningsarbete vidtog genast, som dock endast kunde rädda sjålva byggnadssommen. Inventarierna förstördes till största delen.

Det brunna var försäkradt för 7,000 kr.



## Ingen obemärkt Eldsvåda.

Kolos- och Gasförgiftningar  
omöjliggöras genom alarmapparaten  
»Skyddsängeln».

Pris endast 10 kronor per styck.

Finnes hos hvarje installatör för gas-  
och ringledning samt i parti hos

ANDERSSON & LINDBERG, AKTIEBOLAG,  
GÖTEBORG ☐ Rikstel. 2284, 3334.

Återförsäljare antagas.



*I utlandet.*

LONDON 20 Dec. I Arding and Halls affärslokaler i Clapham i närheten af London utbröt eld i går eftermiddag. Till följd af julhandeln voro lokalerna fyllda af folk. Hela byggnadskomplexet förstördes. I går afton hade man framdragit tre lik. Många personer, som befunno sig i de öfra våningarna, blefvo under räddningsarbetet svårt skadade.

KASSEL 20 Dec. Vid en stor eldsvåda i Ostheim i Rhöngesbirge lades 7 hus i aska. Elden uppstod uti ett 4-vån. lagerhus hvarvid sju kvinnor som voro sysselsatta i öfra våningen måste räddas ut genom fönstren. Under räddningsarbetet nedstörtade en brandkarl med en kvinna, som han höll i armarna. Båda erhöilo svåra skador.

KRISTIANIA 20 Dec. En våldsam dynamitexplosion ägde på förmiddagen rum vid Ljabrovägen. En dynamitpatron hade kommit in i en ugn i en arbetarebarack, i hvilken 12 arbetare för tillfället befunno sig. Då man gjorde upp eld för att värma frukosten, exploderade patronen. Två arbetare dödades på stället, fyra blefvo lifsfarligt och de öfriga mer eller mindre svårt skadade.

SAINT LOUIS den 24 Dec. Vid en gasexplosion i en kolgrufva vid Herring i Illinois blefvo ett 50-tal arbetare instängda i grufvan. Många lik ha framdragits.

KÖPENHAMN. Dagen före nyårsafton anlades eld på tre ställen i Köpenhamn, på samtliga i vindsvåningen. De två eldsvådorna voro snart släckta, den tredje — vid Aaboulevar den — tog det öfver en timmes tid att dämpa.

ALEXANDRIA. På nyårsdagens e. m. nedbrann i Alexandria ett tullpackhus, innehållande ett lager tobak. Skadan beräknas till 300,000 p. st.

CALVESTON (New Orleans) 1 Jan. Eld utbröt uti ett packhus vid kajen och spred sig hastigt till flera närliggande större bomullsvaruhus och lagerbyggnader. Genom att spränga angränsande byggnader med dynamit lyckades man slutligen hindra eldens vidare utbredning.

LIVERPOOL 4 Jan. Ombord på en af världens störste ångare, Hvita Stjärn-Liniens "Cellie", utbröt under sista turen från New-York eld i ett med bomull fylldt lastrum. Branden uppstod på Atlanten och det lyckades att hålla de 400 passagerarna i ovisshet om den och ångaren nådde lyckligt Liverpool. Här blef det brinnande rummet satt under vatten.

SVENDBORG (Danmark) 4 Jan. Gården Sømmermarken i Østerskerninge har i natt nedbrunnit jämte hela kreatursbesättningen, 2 hästar, 13 kor och smådjur, samt redskap.

ATHEN 6 Jan. Genom fel i värmeledningsrören uppstod eld i Kungl. slottet som inom kort stod i ljus låga. Manskäp från främmande krigsfartyg i hamnen måtte hjälpa till med släckningen. Då balsalen sammanstörtade skadades 4 personer svårt. Brandskadan öfverstiger betydligt försäkringssumman, hvilken belöper till omkring 1 1/4 million drakmer.

PETERSBURG 8 jan. I storfurst Nikolai Nikolajevitsch' palats vid Italienskaja utbröt till följd af en exploderande benzinbehållare eld uti vagn- och antomobilstallen. Behållaren innehöll 20 kg. benzin och vid explosionen dödades ögonblickligen en chaufför och en kusk.

Elden grep nu omkring sig i hela gårdsflygeln och kastade sig öfver till andra våningen i sjelfva palatset. Sedan här förvaringsrummet för guld- och silfverserviser o. s. v., serveringsrummet och lilla matsalen fattat eld, spred sig branden vidare till tredje våningen med betjäningens böningsrum samt fjärde våningen. Efter knappt en kvarts förlopp bildade hela huset ett enda flammmande eldhaf.

De till palatsbetjäningen hörande personer, som uppehöll sig i gårdsflygeln, män, kvinnor och barn, klättrade i panisk skräck upp på taket och inväntade här hjälp af brandkåren. Denna måste vid sin ankomst krypande uppför paratrappan tränga upp till andra våningen för att rädda storfurstens dyrbara historiska samlingar från förstörelse. Med stor möda lyckades brandkåren hålla lågorna på afstånd från samlingarna. Tolf brandvagnar med åtta ångsprutor arbetade i tolf timmar med brandens bekämpande. Hela Petersburgs brandkår var i elden, likaså furst Lvovs privata brandkår. Vid branden nedsmältes ett flertal elektriska ledningstrådar, hvarigenom kortslutning uppstod och hela det med järnplåt beklädda taket på palatset med ens laddades med elektricitet. Ett antal personer, som sökt rädda sig öfver taket,ingo vid kortslutningens inträdande så starka elektriska stötter, att de voro ur stånd att röra sig ur fläcken. Från gatan kunde man iakttaga, hur människorna på taket föllo omkull till följd af de elektriska stötarna. Först när brandsoldaterna med isolerskor bestego taket, kunde de olyckliga räddas ur sin farliga belägenhet.

Vid släckningsarbetet ådrogo sig flera brandsoldater svåra brännskador.

Palatset är försäkradt för omkring 1 million kr., inredningen för 2 millioner och porslinet för ytterligare 1 million kr. Skadan anslås till bortåt 1 mill. kr.

LISBURN (Irland) 11 jan. Vid en eldsvåda har en hel familj, bestående af man, hustru och 4 barn omkommit.

KÖPENHAMN 12 jan. En häftig eldsvåda utbröt på morgonen i egendomen Amagerbrogade 122

och nr:is 2, 4 och 6 Brigadevej. Omkring 100 alnar af taklängan härjades af elden. Det är troligt, att mordbrand föreligger. Den anställda skadan är betydlig.

LONDON 14 jan. Klädeshandlarefirman Evans affärsbyggnad i förstaden Kilburn har nedbrunnit till grunden. Elden uppkom genom explosion af en lampa i ett fönster. Skadan anslås till 100,000 p. st. Affären var då elden utbröt stängd, så att ingen människa fanns i byggnaden.

LISSABON 15 jan. I landsortsstaden Aldeiar vid Gouveios inträffade uti ett hus, hvarst fyrrverkeriabrikation försiggick, en explosion, hvarvid fabrikanten, hans hustru och deras två barn dödades. Flera personer sårades och husen i en vid omkrets omkring olycksplatsen skadades vid explosionen.

KÖPENHAMN 15 jan. Hotell »Kongen af Danmark» har på morgonen härjats af en eldsvåda.

Elden uppstod i köksafdelningen och spred sig därifrån hastigt till kringliggande rum.

KÖPENHAMN 16 jan. I Store Magleby på Amager nedbrunno två af de äldsta holländaregårdarna jämte talrika älдерdomliga bohagsting och andra kulturhistoriskt värdefulla föremål. Elden tros vara anlagd.

MOSS 15 jan. Kokeriet vid Moss Cellulosa-fabrik, tillhörig M. Peterson & Son nedbrann på morgonen. Af byggnaden stå blott murarne kvar, och en längre tids uppehåll i driften blir nödvändigt, hvaremot pappersbruket tros kunna hållas i gång. Det brunna var försäkradt i norska och utländska bolag för 900,000 kr.

STAVANGER 18 jan. Ett mejeri, Nærbo, på Jäderön har nedbrunnit.

Husets invånare räddade sig i tid, men under räddningsarbetet föll en skorstenspipa ned och drog ena gafveln med sig. Flera af de i räddningsarbetet deltagande personerna krossades därvid.

Två män, 22 år gamla, dödades.

Tre andra personer blefvo mer eller mindre svårt skadade.

KONSTANTINOPEL den 19 Jan. I Tchiriganpalatset i Konstantinopel, där turkiska parlamentet håller sina sammanträden, utbröt kl. 11,30 f. m. en häftigt eldsvåda.

På grund af stark bläst spred sig elden med våldsamt häftighet och hade inom kort omfattat hela palatset. Brandkåren, som hela tiden var i verksamhet, stod maktlös och militär måste rekvireras.

Först vid 5-tiden lyckades man bli herre öfver elden. Så godt som hela byggnaden hade då nedbrunnit. Endast yttermurarna stå delvis kvar.

Bland det brunna var äfven största delen af parlamentets handlingar. Palatset var oförsäkradt.

Skadan beräknas till 10 mill. turkiska pund = 166 mill. kronor.

Vid släckningsarbetet skadades flere personer. Parlamentet hade intet sammanträde, då det var grekiskt helgdag.

FILADELFIA 19 Jan. Till följd af en gasolinexplosion utbröt en fruktansvärd eldsvåda uti en skjortfabrik, der 400 arbeterskor voro sysselsatta. Strax efter eldens utbrott råkade hufvudtrappan i brand, hvarigenom de ur alla våningarne utrusande flickorna fingo utgången afspärrad. Det lyckades dock brandkåren att på stegar rädda de flesta af dem. Flera hoppade ut genom fönstren och slog ihjäl sig eller skadade sig svårt och ett stort antal omkommo i lågorna.

PETERSBURG 20 Jan. Uti firman Siemens & Halske filialfabrik har afdelningen för järnvägs-signaler, snickareverkstaden, kontoret och mottagningsrummet nedbrunnit. Skadan uppskattas till c:a 190,000 kronor.

HAMBURG 22 Jan. Uti ett olje- och korklager har eld utbrutit som antagit en stor omfattning. Skadorna beräknas till flera millioner mark.

PARIS 25 Jan. Till följd af den stora öfversvämningen har eld utbrutit i en ättikfabrik på grund af att gaser antänts, hvilka bildats i det öfversvämmade lagerrummet genom förenning af vatten och syror.



Gynna denna tidnings annonsörer!

## Förbundsangelägenheter.

### Till Afdelningsstyrelserna!

För att från början få god reda i vårt arbete ombedes hrr styrelseledamöter beakta § 15 i förbundets stadgar och att i god tid insända där omnämnda uppgifter.

På samma gång vill jag göra Eder uppmärksamma på § 10 (§ 11 i senaste protokollet). Det vore önskvärdt, om de frågor och förslag, hvilka skola föreläggas förbundsmötet redan nu upptoges till diskussion i de resp. föreningsgarne, så att de i god tid kunde vara mig till del i och för stadgeenlig behandling.

Dessutom bör § 23 i protokollet beaktas och krafter sättas i verksamhet för planens snara realiserande.

Ordföranden.

## Redovisning

öfver teknade bidrag för ästadkommande af ett brandkårmuseum i Göteborg.

### I Göteborg:

Förut redovisade kr. 445: 50.

Skorstensfejaremästaren Axel Eglund, 25 kr., skorstensfejaremästaren L. J. Karlsohn, 10 kr., E. A. Nyman, 1 kr., kopparslagarefirman Johnsson & Carlsson, 5 kr., Ellen B., 25 öre, maskinist J. F. Abrahamsson, 1 kr., Fru Alida Abrahamsson, 25 öre, styrmän J. V. Johansson, 1 kr., ingenjör J. Hjelmgren, 1 kr., brandmästare Ture Hjelmgren 1 kr., B. J. 5 kr., A. H. Lundström. 50 öre, Borg, 50 öre, O. M. Sjöholm, 50 öre, C. J. Eklund, 50 öre, Gustaf Ohlin, 50 öre, Ludv. Holmstrand, 50 öre, Joh. Thorsén, 50 öre, Euphrosyne Lundqvist, 8 kr., Göteborgs Järnsängfabrik, Elander & Co., 10 kr., Göteborgs Kapsylfabrik, 5 kr. Summa kronor 522,50. (Fortsättning).

### Från andra platser:

Förutom redovisade 12: 50.

Genom brandchefen i Kalmar: brandchefen kapten Rud. Stridbeck 5 kr.

Genom brandmästaren i Borås: borgmästaren J. F. Boberg, 5 kr., bankdirektör A. Hedenlund, 5 kr., rektor P. A. Bengtsson, 5 kr., disponent Sven Sandvall, 5 kr., grosshandlande och Brandchef V. Settergren, 5 kr., ingenjör Oscar Ohlson, 5 kr., brandmästare Osc. Branzell, 2 kr. Summa kronor 49: 50.

Tillsammans kronor 572: —. (Fortsättning).

Innehafvare af teckningslistor ombedes, att i och för redovisning snarast insända dem till någon af ledamöterna i

Museinämnden.



Att det för denna tidning är svårt att inhämta underrättelser om brandkärnorna och dess verksamhet kan ju vara begripligt(?), men hvarför ortstidningarna på sina håll af brandbefälet vägras en liten redogörelse för det år som gått och som tidningarna vid nyårstid bruka erhålla af andra institutioner, är mera underligt.

Vi ha dock mottagit skriftligt bevis på att så verkligen är förhållandet. Inte tro vi att brandkärnarnas popularitet höjes genom sådant tillmötesgående.

Red.



## Notiser.

### Inrikes.

Tidskrift för brandväsendet har i början af Januari utkommit med sitt första nummer. Redaktör och ansvarig utgivare är Brandchefen Löjtnant Gustaf Braun, Helsingborg. Prenumerationspris 5 kronor för år. Tidskriften utkommer med 12 nummer årligen. — Enligt anmälan har utgivandet af en faktskrift för brandväsendet varit på dagordningen allt sedan brandchefsmötet i Gefle 1901 men först i December 1909 kunde emellertid sådana beslut fattas, att åtgärder ge-

nast kunde vidtagas för tidskriftens utgivande från och med ingången af år 1910. Frågan löstes nämligen då genom en öfverenskommelse mellan Svenska Brandchefsföreningens styrelse och tidskriftens utgivare, "hvarigenom Svenska Brandchefsföreningen tillförsäkrats kostnadsfria förmåner till tiden för föreningssammanträdet i Göteborg 1910, då frågan kommer att slutligt ordnas."

Tidskriftens första nummer, som utgöres af ett 10-sidigt häfte, innehåller: Prenumerationsanmälan; Stadgar för Svenska Brandchefsföreningen; Meddelande från Svenska Brandchefsföreningens sammanträde i Stockholm den 3—4 Dec. 1909; Förteckning öfver Svenska Brandchefsföreningens medlemmar; Redogörelser öfver eldsvådor; Notiser; Frågoafdelning; Litteraturanmälningar och Annonser.

Svenska Brandchefsföreningens årssammanträde kommer att äga rum i Göteborg den 15, 16 och 17 nästkommande Mars månad.

Enligt hvad Tidskrift för Brandväsendet uppgifver komma då en mängd intressanta inledningsföredrag till diskussionsämnen att hållas, hvaraf anføres:

Angående eldfarliga oljor och sprängämnen samt nu under arbete varande förslag till lagbestämmelser härutinnan — Professor A. W. Cronqvist.

Ar Brandstadgan för rikets städer i behof af omarbetning och i hvilka hänseenden? — Brandchefen O. von Malmberg, Gefle.

Om brandtelegrafer jämte demonstration af nyaste anordningar å af resp. firmor uppsatta system med vederbörliga apparater — Brandchefen G. Hellgren, Sundsvall.

Eldsvådor i kolupplag, deras släckande och åtgärder mot desamma uppkomst — Brandchefen R. Mossberg, Norrköping.

Sätten för slangars profning, skötsel och reparerande samt förevisning af olika slags tillfälliga slangreparatur — Brandkapten A. Svinhufvud, Stockholm.

Hufvuddragen för teatrar anordnande med afseende på eldsläckning — Brandchefen G. Braun, Helsingborg.

Förevisning och beskrifning af olika slags belysningsmateriel för såväl brandfordon som för själva eldsläckningsarbetet — Brandchefen G. Braun, Helsingborg.

Dessutom komma, såvidt tiden medgifver, äfven att diskuteras andra ämnen, hvarom framställning kan komma att göras från föreningens medlemmar. Dylika framställningar jämte om möjligt erbjudande om inledningsföredrag böra emellertid vara till föreningens sekreterare (adress: Kalmar) insända före Jannari månads utgång.

I samband med sammanträdet komma en del firmor att i särskild lokal utställa nyheter i redskapsväg.

Anordningarna vid Göteborgs brandkår komma därtill att blifva föremål för studium i såväl stort som i detaljer.

Efter allt att döma torde således detta sammanträde blifva mycket gifvande.

En brandkårsKatekes. Svenska brandchefsföreningens styrelse har uppdragit åt Brandcheferna von Malmberg och Braun att utarbata en s. k. (brandkårs) Katekes, upptagande allmänna släckningsregler m. m. och kommer denna handbok, att, efter styrelsens godkännande, utgifvas och tillhandahållas till ett billigt pris.

Svenska Brandchefsföreningens medlemmar ämnar göra hemställan till respektive samhällen om, att för såväl föreningens som styrelsens medlemmar af samhället få beräkna den ersättning som samhället i allmänhet brukar betala sina tjänstemän för resor i kommunens allmänna angelägenheter. Detta med hänsyn till det förhållandet att arbetet uteslutande afser frågor som hafva allmän betydelse.



**En stad utan brandchef och vice brandchef i två år.** Vid stadsfullmäktiges senaste sammanträde i Falkenberg valdes till brandchef stadsingenjör O. Hellström och till vice brandchef skeppsklareraren S. Boman.

Detta var ju i och för sig inte så värst märkvärdigt, skriver Hallands-Posten, men det egendomliga med dessa val var, att de förätades, sedan upplöst blifvit, att staden allt sedan 1907 saknat båda de valda funktionärerna, och detta är ju i sin ordning en utmärkt illustration till den af ordföranden vid ett föregående tillfälle afslöjade slentrianen och slöheten inom kommunalstyrelsen.

Det hör till historien att brandstyrelsens nye ordförande förklarade sig icke hafva haft någon aning om, att brandchefsbefattningarna stodo vakanta och att stadsingenjör Hellström vittnade, att han lefvat i den uppfattningen, att det honom 1905 gifna brandchefsuppdraget skulle vara permanent.

Men hur har det männe gått för brandförsäkringstagarne i staden, om under tiden eldsvåda utbrutit och det visat sig, att staden ej haft sitt brandväsen reglementsenligt ordnat?

**Den nya byggnadsstadgan och brandcheferna.** Svenska brandchefsföreningen har till k. m.:t öfverlemnadt yttrande öfver det förslag till byggnadsstadga för riket som afgifvits af den af k. m.:t tillsatta komittén. De framställda erinringarna afse hufvudsakligen att erhålla tillräckliga garantier för begränsningsmöjlighet af en våldel enbart till den byggnad i hvilken eldsvåda utbrutit.

Föreningen finner äfven, att brandchefen inom byggnadsnämnden bör beredas samma ställning som stadsingenjören ifråga om sådana frågor som röra hans befattning.

**Göteborgs Brandkår** har under fjolåret varit allarmrad 127 gånger, däraf 24 gånger för soteld och 11 gånger till följd af falskt allarm. Af eldsvådor hafva 11 varit af den beskaffenhet, att två eller flera slangledningar behöft användas. Vid en af dessa ha 22, vid två 11, vid en 6, vid en 5, vid en 4, vid tre 3, vid två 2 slangledningar på en gång varit i verksamhet. I öfriga fall har elden blifvit släckt med en ledning från brandpost eller med s. p. kyttsspruta. Ångspruta har under året medtagits vid utryckning 14 gånger och kommit till användning 6 gånger. Flodsprutan har under året utgått sex gånger och kommit till användning fyra.

**Sjuktransportvagnarne i Göteborg**, hvilka betjänas af brandkåren, ha under det gångna året rekvisiterats 1,165 gånger, däraf 995 på läkares rekvisition, 94 genom polis och 76 af privatpersoner. Af dessa rekvisitioner ha 184 föranledts af olycksfall. Sammanlagda väglängden för dessa transporter uppgår till 835 nyml.

**Brandkåren i Karlstad** har under år 1909 varit allarmrad 24 gånger, hvaraf för eldsvådor eller tillbud till dylika 12 gånger, för soteld 11 gånger samt för falskt allarm af okynne 1 gång.

Fyra eldsvådor hafva varit af den betydelsen, att slangledningar från ångspruta eller brandpost behöfts användas, 2,285 meter slang har under året kommit i bruk vid eldsvådor. Den tillryggalagda väglängden vid utryckningarne har uppgått till 10,300 meter och den sammanslagna arbetstiden vid eldsvådor uppgått till 38 timmar. Manskapets medelålder är 28  $\frac{1}{2}$  år.

**Brandvaktsyslan i Boden.** Bland 16 sökande till denna nyinrättade befattning har municipalnämnden utsett gårdsägaren I. O. Hållsten därstädes.

**Inga skyskraper i Stockholm.** Stockholms byggnadsnämnd har nyss afstyrkt tre ansökningar om att få uppföra hus i sju våningar.

**Kungliga slottet och eldfarar.** Den stora slotsbranden i Athen för naturligtvis tanken till brandsäkerheten i vår egen kungaborg i Stockholm.

Enligt hvad en tidning erfarit af slottets brandchef, kapten Holm, är det på allra bästa sätt bestämdt med brandväsendet och förtjänsten häraf tillkommer hufvudsakligen den gamle stathållaren Ankarcrona. Under hans tid har slottet i brandhänseende indelats i 12 särskilda sektioner, skilda sinsemellan med brandgafflar och dubbla eldfasta järndörrar. Skulle det brinna inom en sektion, så äro de andra delarne af slottet sålunda absolut säkerställda.

De gamla elektriska ledningarna, som voro i högsta grad riskabla för eldsäkerheten, ha borttagits och ersatts med nya för en kostnad af 80,000 kr.

Konungaborgen uppvärms meddelst stora spisar, hvilka eldas med ved. Sotningen är under sådana förhållanden synnerligen ansvarsfull, men ombesörjes hvarje fredag på ett förtjänstfullt sätt.

Man behöfver därför ej befara, att slottet skall ödeläggas af eld.

**Förmån och brandkarlar** vid Göteborgs Brandkår åtnjuta från och med den 1 Jan. i år fridag hvar 7:de dag mot förut hvar 10:de.

Förmännens begär om höjning af sina förmånsarvoden från 120 till 200 kronor för år, har af stadsfullmäktige afslagits.

**Falu stadsfullmäktige** ha beslutit låta uppföra en ny brandstation för en beräknad kostnad af 93,851 kr.

Af brandsynsförrättarne i Göteborg gjordes under det förlutna året sammanlagt 7,255 anmärkningar, hvilka med undantag af blott 3 st. blifvit afhjälpta före årets slut.

**"Skandias" stora guldmedalj till Göteborgs brandchef.** Brandförsäkringsaktiebol. Skandias styrelse har under 29 sistlidne December pennon sin vice verkställande direktör härads höfding O. Kinnander låtit till Göteborgs brandchef kapten Elof Tegnér öfverlämna bolagets stora guldmedalj som ett erkännande för insikt och dugande verksamhet vid brandsläckningsväsendet.

**En ansökan om ordnad pension** har brandmanskapet i Stockholm den 18 sistlidne December inlämnat till brandchefen därstädes.

Pensionen skulle enligt deras förslag utgå efter 25 tjänsteår och 45 lefnadsår med 70 % af samtliga löneförmåner.

Därjämte begäres pension till samma belopp som innehafv lön för sådan person, som under sin tjänstgöring ådragit sig obotlig sjukdom eller svår kroppsskada att han ej vidare kan kvarstå i brandkärtjänsten.

**Örebro brandkår** har under förra året varit allarmrad 33 gånger, däraf 26 gånger för eldsvådor eller tillbud därtill, 4 gånger för soteld, 2 gånger för falskt allarm och 1 gång för kontakt å brandtelegrafledningarna.

Eldsvådornas betydelse har 2 gånger fodrat användande af ångsprutor förutom brandposter; en eldsvåda har släkt med 3 slangledningar från två brandposter, en med 2 slangledningar från 2 brandposter, två med 2 slangledningar från 1 brandpost och fyra med 1 slangledning från 1 brandpost.

Ångsprutorna kommo till användning vid tvänne vindeldsvådor; den ena å stadens enda 6-våningshus och den andra å Stora Hotellet. Vid senare tillfället räddades 3 flickor och 1 pojke. Pojken ramlade dock

ned från stegen, skadade sig och måste vårdas å sjukhus. Föröfrigt måste 1909 anses som ett särdeles godt år för brandkåren.

**Helsingborgs brandkår** allarmerades under 1909 39 gånger däraf 28 gånger för eldsvåda eller tillbud till dylik, 7 gånger för soteld, 3 gånger för blind alarm och 1 gång för falskt ak ykne. Eldsvådorna ha i ett fall varit af den betydendhet, att för släckning behöft användas en större ångspruta, uti ett fall har elden släckts med vatten genom 3 slangledningar från brandpost, i ett fall ha 2 slangledningar använts och i 3 fall 1. I öfriga fall ha mindre eldsläckningsredskap såsom assuranssprutor, minimaxapparater eller dylikt kommit till användning vid släckning. Sammanlagda slanglängden, som varit vid eldsvådor använd, utgjorde 871 meter. Största använda slanglängden vid en eldsvåda uppgick till 270 meter. Våglängden som brandkåren tillryggalade för färd till eldsvådeställena, utgjorde sammanlagt 29,7 km. Allarmeringarna ha ingått genom ringning å brandtelegraf 10 gånger, genom telefonering 25 gånger och genom bud 4 gånger.

Olyckshändelser vid eldsvåda ha 2 gånger inträffat, båda af obetydlig storlek. Allarmeringarna fördela sig på de olika månaderna på följande sätt: januari 1, februari 7, mars 4, april 5, maj 2, juni 2, juli 1, augusti 2, september 5, oktober 5, november 3 och dec. 2. Fördelade på olika dagar bli siffrorna: på söndag 7, måndag 4, tisdag 5, onsdag 9, torsdag 5, fredag 3, lördag 6.

Med ambulansvagnen ha under årets lopp verkställts 314 utryckningar, af dessa voro 71 för olycksfall och 235 för sjukdomsfall.

**Brandkåren i Norrköping** har under 1909 blifvit allarmerad och uttryckt 60 gånger mot 71 under 1908.

Ingen af eldsvådorna har varit af svårare beskaftenhet.

Den å brandstationen sedan 1 Jan. 1909 uppställda ambulansvagnen har under året för sjukdom och olycksfall anlåtits 270 gånger.

**Gefle Brandkår.** Under år 1909 har brandkåren varit utkallad 38 gånger, däraf för eldsvådor 23 och för soteldar 15.

Eldsvådorna hafva alla varit af ringa betydendhet.

**Alingsås Brandkår** har under det gångna året uttryckt för eldsvåda sex gånger. Fyra af lindrigare art medan två af svårare beskaftenhet. Sammanlagt antal slangar som under året användts har varit 1,185 meter.

Största antal ledningar som vid en eldsvåda användts var nio. Kårens kamratförening fick af staden, vid senaste eldsvådan mottaga 50 kr. i gratifikation.

**Jönköpings brandkår** har haft det minsta antal utryckningar under år 1909, som förekommit sedan fast brandkår blef uppsatt; nämligen 12 utryckningar till eldsvådettillbud, 2 utryckningar för falskt alarm försakad af s. k. kontakt och 6 utryckningar till skorstenseld.

**Uppsala brandkår** har under år 1909 varit allarmerad 24 gånger, däraf för eldsvådor eller tillbud till dylika 15 gånger, för soteldar 4 gånger, för kontakt i elektriska ledningarna 1 gång, för falskt alarm 2 gånger samt för inspektion 1 gång.

Allarme ingen har skett 11 gånger genom brandskap och 13 gånger genom telefon.

Eldsvådornas betydendhet har i endast ett fall fordrat 3 slangledningar från brandpost; vid öfriga tillfällen hafva pyttssprutor eller annan mindre släckningsredskap kommit till användning.

**Sundsvalls brandkår** har under fjolåret uttryckt 58 gånger, däraf 22 gånger för eldsvåda, 1 gång för skogseld, 26 för soteld, 1 för vilsledande eldsken, 1 för trångrök, 4 gånger för kontakt och 3 gånger för falskt alarm. Dessutom har under året utförts 696 skjutsar, däraf 286 ambulansskjutsar, 196 skjutsar till epidemisjukhuset samt 214 skjutsar för polisens räkning.

**Belöningar till Vesterås brandkår.** Städernas Allmänna Brandstodsbolag, har för det utmärkte eldsläckningsarbetet vid Vesterås Masung 8—13 oktober utdelat följande belöningar: Brandchefen C. G. Sjöqvist samt brandmästaren K. F. Sandberg bolagets silvermedalj med inskription, samt följande penningbelöningar: brandsoldaterna K. G. Johansson och K. A. Löfstrand hvardera 30 kr., brandkorpralen G. Th. Medin samt brandsoldaterna A. H. Staberg, B. A. Andersson hvardera 20 kr. samt korpralen vid Vestmanlands regemente Axel Andersson 30 kr.

Dessutom utdelades af brandstyrelsen i Vesterås, till maskinisten C. V. Örn, verkstadsförmän J. A. Andersson samt brandsoldaten J. R. Andersson hvardera 20 kr., brandsoldaterna K. E. Pettersson, K. J. Hultberg samt F. O. Höjer hvardera 15 kr., extra brandsoldaten O. Thorgren, 10 kr. och brandsoldaten A. V. Bergkvist, 5 kr. samt 2:dra ångsprutchefen C. F. Öhman, 10 kr., förmän vid slangkärran N:o 2 C. Sjöborg, 10 kr., brandchefens adjutant R. Pettersson, 10 kr., strålföraren vid stora ångsprutan J. Lindström, 10 kr. samt slangutlägaren vid stora ångsprutan E. Eriksson, 5 kr.

**Hernösands brandkår** har under det förlutna året varit allarmerad 22 gånger, däraf 6 gånger för eldsvåda eller tillbud därtill, 9 gånger för soteld, 1 gång för trångrök, 1 gång för falskt alarm genom ok ykne och fem gånger till följd af kontakt på telegrafledningarna.

Eldsvådorna ha i tre fall varit af sådan betydendhet att 2 eller flera slangledningar varit behöfliga för släckningen. Sammanlagda slanglängden som varit använd vid eldsvådorna utgör 580 meter.

Med ambulansvagnen har under året företagits 97 utryckningar.

**Alarmapparat för eldsvåda, utströmmande gas och kolos.** Den uti vart förra nummer omnämnda "Schutzgeist"-apparaten har i närvaro af en mängd intresserade afpröfvats å brandkårens hufvudstation i Göteborg och utföllo samtliga proven till belägenhet. Brandchefen kapten Elof Tegnér har ock öfver proven afgifvit ett gynnsamt intyg.

Apparaten är helt enkel. En svart rund skifva med en liten termometer på. Denna är så inrättad att då kvicksilverpelaren nått 35 gr., kommer den i kontakt med en platinatråd. Själva kvicksilverkulan är omgifven af ett preparat som reagerar kemiskt mot koloxid och lyssas under värmetveckling som kommer kvicksilverpelaren att stiga till erforderlig höjd. Genom att sätta apparaten i förbindelse med en ringledning åstadkommes ett väckande alarm, om t. ex. en börjande eldsvåda nattetid skulle drifva rummets temperatur till 35 grader eller kolos- och lyssgasutveckling skulle förekomma. Den sofvande skulle då vakna och hinna rädda sig eller komme omgifningen genom den ihållande ringningen att varskos.

Uppfinningen föres här i landet i marknaden af Andersson & Lindberg, Aktiebolag, Göteborg, under namn af "Skyddsängeln" och torde få en god afsättning.

### Utrikes.

**Hamburgs brandkår** ställer genom tidningarne en uppmaning till allmänheten, att vid inträffande eldsvådor endast använda sig af de närmast brandstället belägna brandskåpen för angifvande af signal till brand-



**ALLMÄNNA-  
BRANDREDSKAPSAFFÄREN** Stockholm  
E. Bergström & Co.  
Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta pris Gdfe 1901. Statsdiplom Berlin 1901.

Specialaffär för  
**Brandmateriel.**

kären. Det kan tyckas, som om en sådan uppmaning skulle vara fömligen obeflglig, d det fr hvarje tlnkande mnniska mtte vara ltt frstaelgt, att brandkren vid ett intrffande eldsutbrott brt s frort som mjlgt kallas till sjflva platsen fr eldsvden och ej till ngt annat lngt drifrnn belaget stlle, hvarifrnn elden eller rken mjligen kan synas. Hvarje brandskrf afgiver ju till brandstationen sitt sarskilda tecken, fr att brandkren skall kunna se, hvarifrnn brandsignalen afgifvits. S snart som brandsignal ankommit frn ett brandskap, uttrycker drfrf brandkren just till ifragavarande skap. Men skulle nu detta brandskap, hvarifrnn det signalerats, mahnnda vara belaget lngt aflgset frn brandstllet och kanhnda i motsatt riktning mot detta, s har ju den allarmierende frorsakat brandkren stor tidspillan genom onddigt lnga krningar, hvilket dessutom kan ha odesdigra fljder, d afven mnniskolif kan st p spel.

Genom sadana tanklrsa allarmeringar har brandkren i Hamburg, liksom vl annorstades, haft stora obelag.

Da som t. ex. den 3 juli 1906 eld uppstod uti St. Michaeli-kyrkans torn och drifrnn erholl en s stor spridning att brandkren mste uppbjuda all sin frma fr att kunna bekmpa elden, gafs under branden ett antal larmsignaler frn brandskpen i vidt skilda platser i staden, t. o. m. frn sadana som voro belagna mycket lngt frn brandstllet i stadens utkanter. Det samma skedde nu under den stora gasverksbranden den 7 sistlidne december. Frn ett stort antal brandskap i staden afgafs larmsignaler och dribland frn sadana skap som voro belagna i andra stranden af Elbe-floden.

Att sadant ofrstnd vllar brandkren stora olngheter borde vara ltt att inse.

**Polismyndigheterna i Hamburg** varnar teaterpubliken fr, att under pgaende frrestllningar i teatrarne anvnda elektriska ficklampor till att belysa sina program. De teaterbesokande som ha fr vana att grra detta brta betnka, att aflgset sittande askadare vid iakttagandet af det plstligt framtrdande ljusskenet ltt kunna fa den uppfattningen att eldfara frreliger, hvarigenom en panik af denna anledning ej r utesluten. De vid teaterfrrestllningarne tjanstgrnde poliskonstaplarna ha ocks lagsats att noga frvervaka att sadant ej fr forekomma.

**Ny brandtelegraf i Lillehammer.** Stadsfullmktige i Lillehammer ha enhylligt beslutat antaga Siemens-Schuckerts anbud p ny brandtelegraf. Anlgnningen som frordats af brandstyrelsen kommer att kosta 10,000 kr.

**En varningstafla.** I Neckargemund i Tyskland har utgivits en i tre farger framstlld tafla, som r afsedd att upphngas i kken och askadligrora de stora faror som kunna uppsta genom eldens begjutande med fotgn eller sprit.

Ofrst p plakatet r framstlld en ung blomstrande flicka stnende i ljusan lga framfr en kks-spis der en explosion intrffat.

Hrunder str i svart och rd skrift en liten vers, innehllande ngra varningsord.

Nederst till venster p bilden synes en gammal herre som med upplyftadt pekfinger varnar en ung flicka och till hrger synes tvenne unga, dansande kksfrer.

Varningstaflan r anmd till lagligt skydd i Tyskland, Schweiz och Osterrike-Ungarn; dessutom r texten frversatt till engelska, franska, italienska, och spanska sprken. D nu samma fara frrefinnes uti alla kulturstater, torde varningstaflan kunna prnrna plats afven utom Tysklands grnsr.

**Neapels brandkrshjltar.** Brandbrigaden i Neapel, som fr en tid sedan gjorde myteri och till straff hrfr forsattes ur tjanstgrring samt under tillrbevakning instngdes uti sina kaserner, har begtt ett nytt brott mot diciplin, fr hvilket den likvll knappt torde komma att stllas till ansvar. Uti en af stadens strre konfektionshus utbrt en afton eld. D brandmanskapet hrde den vlbekanta hornsignalen, fanns fr dem intet aterhll mer. De slogo ned vaken och hoppade ut genom frnstrn och frver balkongerna ned p gatan fr att skynda till skadeplatsen fr elden. De stora folkmassorna som just hade samlats, halsade brandkarlarna med ljudliga jubelrop. Oforskrakta grepo de sig an med slckningsarbetet och trots det att sprutor felades dem och att de blott kunde arbeta med vattenmbar, lyckades det dem, att efter outtrttliga anstrngningar bliva herre frver elden. Det r de som halva tacken fr, att inte vrden fr millioner gtt upp i lgor. Den uppkomna skadan belper sig till mera n 1/2 million lire. D de hade slkt elden, uppenbarade sig en stark militraifdelning och aterforde dem till kasernerna.

**Aarhus brandkr** (Danmark) firade den 1 Jan. sitt 25-ars jubileum. Med anledning hrarf afholls en fest i brandstationen till hvilken inlpo en mngd telegram och hlsningar frnldre medlemmar af kren m. fl. Drtill omnmnas krens verksamhet under det nu gangna kvartseket med strsta sympati uti dagpressen. Ut sitt sista nummer fr ret 1909 agnar Aarhus Stiftstidende icke mindre n 13 spalter i stort format t brandkren jnste ett 10-tal illustrationer frnldre och nyare tid.

**Kpenhamns Brandkr fr automobiler.** Frutom den vid brandkren redan befintliga automobilen fr beflet, s foreslr magistraten, att 36,000 kronor mte stllas till brandkrens forfogande fr inkp af en automobilspruta. Hrmed skulle det frsta steget fr infordr af automobildrift vid Kpenhamns brandvsn vara taget.

**Olycka med en brandkrsvagn vid uttrykning.** D stegvagnen frn Brnshjs brandstation i Kpenhamn den 19 Jan. p vlken uttryckte till en eldsvda, gick bakre hjulaxeln plstligt utaf. Svall kusen som sprutfornen strfode ned; den frste foll ned mellan hstarna, den andre slungades direkt i gatan. Under det kusen mrkvrdigt nog slapp ifrn sitt fall utan men, erholl sprutfornen en del skador och mste foras till sjukhus. Sedan han forbundits kunde han dock krns till sitt hem.

**Lnefrbattrng vid brandkren i Berlin.** Svall officerare som underbefal och manskap vid brandkren i Berlin erhalla frbattrnde lnefrhllanden frn och med den 1 April detta r.

**Polisen i Kristiania** mnrn inkomma med en begiran om att i aflngningsfrhllanden atminstone blifva jnstmldla med brandkren drstades.